

Інформаційна безпека

8 клас

Учитель – Боса Т.Г.

Інформація-

відомості про людей, предмети,
факти, події, явища і процеси,
незалежно від форми їх
представлення

Вплив інформації

ПОЗИТИВНИЙ

Негативний

Засоби масової інформації (ЗМІ)

Традиційні

Сучасні

Цілі використання інформаційного простору

- Подавання різнорідної інформації про когось або про щось
 - Рекламні послуги
 - Передвиборна кампанія
 - Дезінформація, брехня, плітки
 - Пропаганда чогось
 - Провокування якихось дій
 - Вплив на громадську думку
- інше

ЗМІ відіграють декілька функцій

1. Комунікативна функція полягає у світогляді й громадської думки
2. Освітньо-пізнавальна функція. ЗМІ є джерелом ознайомлення з відкриттям в різних галузях знань, новими теоріями, концепціями.
3. ідеологічна функція пов'язана з пропагандою певних життєвих цінностей та їх популяризацією.
4. Організаційна функція виявляється в тому, що ЗМІ слугують знаряддям структурно організації суспільства. Через них суспільство впливає на прийняття політичних рішень та на управління державними і недержавними установами й організаціями, здійснюється роз'яснення прийнятих державних рішень і постанов.
5. Культурна функція полягає у пропаганді і поширенні культурних надбань
6. Функція "сторожового собаки". Суть цієї функції полягає в боротьбі ЗМІ із суспільними вадами і хворобами, у захисті законності й правопорядку від тих, хто їх намагається порушувати, від корумпованого чиновництва та бюрократії
7. Рекламна функція – важливий чинник фінансового забезпечення ЗМІ
8. Розважальна функція виявляється в публікації на сторінках преси кросвордів, анекдотів, гумористичних творів, у створенні на радіо й телебаченні розважальних програм, що сприяє відновленню фізичних сил, психічному розвантаженню людини.

- **Дезінформація** – це спосіб психологічної дії, який полягає в навмисному наданні противнику такої інформації, яка вводить його в оману відносно істинного стану справ. Дезінформування включає в себе використання свідомо брехливих даних і відомостей. Грані між дезінформацією та обманом важко розрізнити.

Заходи по дезінформації, як правило, здійснюються по єдиному замислу, з ретельним узгодженням пропорцій правди і брехні з обов’язковим приховуванням намірів, цілей і завдань.

- **Маніпулювання** це спосіб психологічної дії, націлений на зміну напряму активності інших людей, який здійснюється настільки вміло, що залишається непоміченим ними. Це такий спосіб застосування влади, при якому той, хто впливає нею на поведінку інших людей, не пояснює їм, чого він від них чекає.

Маніпулювання свідомістю – це своєрідне панування над духовним станом людей.

Керування шляхом нав’язування людям ідей, установок, мотивів, стереотипів поведінки, вигідних суб’єкту впливу.

Прийоми маніпулювання

- **Інформаційне перевантаження.** Повідомляється величезна кількість інформації, основну частину якої становлять абстрактні судження, непотрібні подробиці, різноманітні дрібниці і тому подібне “сміття”. Людина не може розібратися в істинній суті проблеми.
- **Дозування інформації.** Повідомляється частина відомостей, а інші приховуються. Призводить до того, що картина перекручується або стає незрозумілою.
- Велика брехня. Стверджується, що чим нахабніша і неправдоподібніша брехня, тим швидше в неї повірять, головне - максимально серйозно її подати.
- **Змішування істинних фактів** з найрізноманітнішими припущеннями, допущеннями, гіпотезами, чутками. Результат – неможливо відрізнити правду від брехні.
- **Затягування часу.** Цей спосіб зводиться до того, щоб під різними причинами відтягувати обнародування дійсно важливих відомостей до того моменту, коли вже буде пізно що-небудь змінювати.
- **Зворотній удар.** Суть цього способу в тому, що видуману версію тих чи інших подій через підставних осіб поширюють в ЗМІ, нейтральних по відношенню до конфліктуючих сторін. Преса противника зазвичай повторює цю версію, тому вона вважається більш об’єктивною, ніж думка прямих учасників конфлікту.
- **Своєчасна брехня.** Спосіб полягає в повідомленні зовсім брехливої, але надзвичайно очікуваної в даний момент інформації.

- **Чутки** – це специфічний вид інформації, який з’являється спонтанно в силу інформаційного вакууму серед певних шарів населення, або спеціально ким-небудь поширюється для впливу на суспільну свідомість.

Чутки класифікують за трьома параметрами

- Експресивні
- Інформаційні
- По мірі впливу на психіку

Чутки за експресивною характеристикою

- **Чутки-бажання.** Інформація, що в них поширюється, має на меті викликати рзачарування з приводу нездійснених чекать і деморалізувати об”єкт впливу
- **Чутки-жахи.** Інформація, що в них поширюється, має на меті ініціювати в об”єкта впливу стан тривоги, невпевненості.
- **Роз”єднуючи агресивні чутки.** Мають на меті викликати розлад у взаємовідносинах у середовищі ворога, порушити соціальні зв”язки

Чутки за інформаційною характеристикою

- Абсолютно недостовірні
- Частково недостовірні
- Правдоподібні

Чутки за ступенем впливу на психіку людей

- Тривожать суспільну думку, але не викликають явно вираженої антисуспільної поведінки окремих осіб або цілих груп
- Викликають антисуспільну поведінку серед деякої частини певних соціальних груп
- Порушують соціальні зв'язки і організаційно-керуючі відносини серед людей, викликають масові заворушення, паніку.

- ***Міф*** – це така інформація, яка пояснює походження і подальше перетворення тих чи інших явищ виключно на основі видуманих подій

Міфи здатні

- Виявляти вплив одночасно на інтелектуальну та емоційну сферу свідомості людини. Це заставляє людей вірити в реальність змісту міфу.
- Робити гіперболічний опис часткового випадку ідеальною моделлю бажаної поведінки. Завдяки цій особливості зміст міфів впливає на поведінку людей.
- Спиратися на конкретну традицію, яка існує в суспільстві. Нові міфи виростають із старих коренів

Міфи поділяють на

- **Явні.** Фольклорні історії, персонажі, популярні сюжети, герої літературних творів, кіно.
- **Приховані.** Як правило, існують у вигляді ідеологічних, релігійних, політичних, побутових установок, забобонів, переконань представників конкретних соціальних спільнот.
- **Станові.** Обслуговують уявлення про близькості або, навпаки, віддаленості певних груп людей один від одного по соціальній, професійній, національній, релігійній ознаці. Вони діють по простій схемі “свій-чужий” і досить ефективні.

Уміння розрізняти інформацію, сортувати, визначати головне та другорядне допомагає критичне мислення

Формулювання проблеми, усвідомлення питань,
які розв'язуються для досягнення мети

Обговорення питання. Обмін думками.
Наведення переконливих аргументів для
підтвердження власної думки

Обмірковування й оцінювання всіх відомих
фактів, ідей

Самостійне формулювання ідеї, думки,
переконання